

Oslo 15.06.2023

Innspill til profesjonsmeldinga

Skolenes landsforbund takker for muligheten til å komme med innspill til profesjonsmeldinga. Vi ønsker primært å komme med innspill til de ulike lærerutdanningene. Lærerutdanningene må være ei utdanning som kvalifiserer til den jobben som skal utføres sammen med barn og unge. Vi mener at dagens utdanninger ikke svarer til de behovene som skolene har.

De nyutdanna kommer ikke ut med den faglige bredden som skolene har behov for. Vi mener at forskerkompetanse har blitt vektlagt på bekostning av antall undervisningsfag. Dette mener vi det er viktig å se nærmere på. Er det slik at alle trenger den type kompetanse man får ved å skrive en masteroppgave? Dette er det viktig å debattere på nytt. Bør man ha større tilpasning i forhold til hvilket alderstrinn man arbeider på? Hva skal prioriteres i utdanninga? Antall fag? Masteroppgave? Antall praksisdager/- perioder?

Det at man nå får smalere fagfelt skaper utfordringer i skolene. Det blir en utstrakt bruk av faglærere allerede fra første klasse. Henviser i den sammenheng også til den første delrapporten i evalueringen av seksårsreformen hvor blant annet skoleledere trakk frem savnet etter den kvalifiserte barnehagelæreren på de minste trinnene. Videre må mange lærere undervise på adskillig flere klasser/trinn enn hva som strengt talt burde vært nødvendig. Dette påvirker ikke bare arbeidsbyrden for lærerne, men gjør også noe med relasjonen til elevene. Størrelsen på lærerteamene blir store for at man skal kunne undervise i fag man har kompetanse i. Flere lærere må tilhøre mange team. En må også våge å se på om man gjennom dagens masterstudie har endt opp med at det ikke alle fag har kvalifiserte lærere.

Når man skal se videre på lærerutdanninga, bør man også se på de praktiske og estetiske fagas si stilling. Det har vært en katastrofe for disse faga at det ikke lenger ligger et krav om at studentene må ha minst et praktisk og estetisk fag i fagkretsen sin.

I samtaler med våre studentmedlemmer og nyutdanna medlemmer får vi tilbakemeldinger om at de opplever en del mangler ved fagopplæringa. Metodikk og didaktikk er blitt tona ned veldig mange steder. Likeledes opplever mange at fagets egenart ikke knyttes nok opp mot arbeidet med vurdering. Studiene tar heller ikke i stor nok grad for seg hvordan man kan drive med praktisk og variert undervisning. Mange melder at det er for lite sammenheng mellom teori og praksis. Dette bekreftes også fra våre medlemmer som er praksislærere/øvingslærere. I forhold til vurdering virker det som mange studiesteder overlater all innlæring for studentene knytta til vurderingsfeltet.

Etter de nye læreplanene er det viktig at studiene er oppdaterte på undervisningsmetoder. Lærerstudentene må få oppleve aktiv bruk av ulike metodikk.

Skolenes landsforbund har i hele prosessen fram mot masterstudiet i lærerutdanninga vært opptatt av at praksis bør være en stor del av studiet. Det er her studentene får erfaringer i "sitt håndverk". Vi mener det er viktig at man ser på helheten i studienes praksisperioder.

Målsettinga må være at studentene får praktisere mest mulig og blir best mulig rusta til den jobben de utdanner seg til. Man kan trekke lærdom fra andre utdanninger som har andre måter å organisere praksis på. Det skulle være mulig å finne fram til tilnærma

læringerordninger også i lærerutdanninga. Kanskje er en form for turnustjeneste det som kan passe.

Vi har fått noen kommentarer fra studentene våre om at noen studier kan virke noe ineffektive, da det er forholdsvis mange dager uten undervisning og veiledning til tider. Derfor bør man se på strukturen.

Slik lærerutdanninga har blitt er det lite fleksibilitet i oppbygginga av studiet. Stort sett er det et femårig masterløp som må tas i ett jafs. Tidligere kunne man som utgangspunkt ta et tre eller fireårig studie, deretter gå ut i jobb. Når man så hadde skaffa seg litt erfaring og funnet ut mer om hva man ønska av videre undervisningsfag eller fordypninger, så tok man mer utdanning. Vi mener det ville vært lurt å evaluere og fornye oppbygginga av studieløpet, skap mer fleksibilitet og mulighet til å bygge opp studieløpet sjøl. På den måten vil det være enklere å få flere til å starte på ei lærerutdanning. Skal man ha større fleksibilitet i studieoppbygginga, må man også se på hvordan finansieringa til høyskoler og universiteter gis, slik at skolene ikke blir skadelidende for omlegginga.

De seinere åra har man hatt en del debatter om veien inn i lærerstudiene. Ulike former for karakterkrav har vært diskutert. Skolenes landsforbund mener at man må se på at det kan være flere veier inn på lærerstudiet. Det finnes for eksempel mange som ikke mangler mye utdanning for å være kvalifisert som lærere. Disse vil kanskje ikke ha som mål å nå opp på masternivå, men å ha papirer på både pedagogikken og undervisningsfag. Alle som skal undervise i skolen trenger ikke å ha skrevet en masteroppgave. Vi er av den klare oppfatning at det viktigste må være hva slags produkt vi får ut ved endt studie.

Skolenes landsforbund bidrar gjerne aktivt inn i prosessen videre fram mot at stortingsmeldinga om profesjonsutdanninga skal leveres.

Mette Johnsen Walker
Forbundsleder
Skolenes landsforbund

Bodil Gullseth
2. nestleder
Skolenes landsforbund

